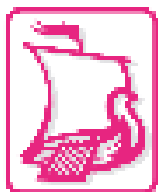

ЖУРНАЛ ВИЗНАНО ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ "СВІТОЧ ПРИДНІРОВА"

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІСЯЧНИК

ВИХОДИТЬ 3 ЛИПНЯ 1991 р.

БОРИСТЕН

2023 рік

№ 12(385)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ, ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ
ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЩОМІСЯЧНИК

**Українське Різдво у
Дніпрі**

“У всіх народів мова — це засіб спілкування, у нас це — фактор відчуження. Не інтелектуальне надбання століть, не код порозуміння, не першоелемент літератури, а з важкої руки Імперії ще й досі для багатьох — це ознака націоналізму, сепаратизму, причина конфліктів і моральних травм. Людина розмовляє рідною мовою, а на неї озираються...”

“Нації вмирають не від інфаркту, спочатку в них відбирають мову”

Ліна Костенко

«Бористен (Борисфен)» — незалежний і недержавний український науково-популярний щомісячник, який висвітлює наукові, культурні, соціальні, історичні події. Видавцем і засновником часопису є Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», голова правління письменник і видавець Фідель Сухоніс.
Видавець: Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“»

Серія КВ, реєстр. номер 16084-4556 ПР. Рік видання двадцять перший. Постановою президії ВАК України від 9 квітня 2008 року за № І-05/4 журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватись основні результати дисертаційних робіт з історії, філології, політичних наук, мистецтва та культурології.

Редакція не завжди поділяє думку авторів і не несе відповідальності за недостовірність опублікованих даних. Редакція не несе відповідальності перед авторами і/або третіми особами і організаціями за можливу шкоду, нанесену публікацією статті. Редакція має право скоротити матеріал без згоди автора. Редакція сплачує гонорари тільки за матеріали, які замовлені авторами.

Представництва редакції:

У США: Promethean's Retort P.O.Box 35
Lyndhurst, N.J. 07071-0035 USA

З релігійних справ у США та Канаді: Mr. V. Babanskyj, 74 Oakrige, Watchung, N.J. 07069, USA;

У Ізраїлі: Svitlana Glaz, Arie Rubin, 18\I, Lod, Israel

У Польщі: Juri Hawryluk, skr. poczt. 55, 17 – 100 Bielsk Podlaski, Polska

Адреса журналу «Бористен»: Адреса редакції
а/с № 791, 49008 м. Дніпро, Україна
Телефон: (050) 340 - 28 - 27
e-mail: fidelsukhonis@gmail.com

Електронні версії журналу borysten.com.ua

Долучайтесь до нас у соцмережі
facebook.com/borysteninfo

Верстка\дизайн
журналу „CatArt”
Видавець
Видавничо-поліграфічний
центр
вул. Воскресенська, 11
49000 місто Дніпро
Україна

Папір офсетний.
Друк цифровий
Щомісячник,
наклад:
1500 примірників

“Адреси доброти”

ДОРОГІ ЖЕРТВОДАВЦІ!

В Україні лютує війна і навіть складно описати що ми нині переживаємо. Нам потрібно переломити ворога. Це важке завдання, це потребує часу й надлюдських зусиль. Але у нас немає альтернативи. До глибини душі хвилює сьогодні допомога світового українства отчому краю в боротьбі з московськими нелюдами. Ось і друзі «Бористену» не стоять осторонь життєво важливої для нашої Вітчизни справи.

Щиро вдячні добродію **Олександру Полець (St.,Anthony., MN)**, який здійснив пожертви на продовольчу пачку для бійців ЗСУ, також на потреби видавництва журналу «Бористену» і на конто Фундації «Прометеїв отвіт». **Багаторічний добродієць пан Василь Стан (Boston., MA)** вирішив підтримати не лише журнал, але й спрямував кошти

на просвітницьку роботу в Кривому Розі та для потреб Фундації «Прометеїв отвіт». **Жертвна родина Василя та Ольги Карпенко (Monroe, MI.)** надіслали добровільні датки для харчування бійців ЗСУ, а також для «спеціальних потреб у Дніпрі».

Ми також сердечно вдячні за чергову поважну системну допомогу від **Товариства Української мови в США (Florida)**, яку добродієць просять спрямувати на гуманітарні потреби. Ми щиро вдячні Вам за цікавість історичною Батьківщиною. Правдиво бажаємо Вам усіляких гараздів та гарного самопочуття!

Влас.інформ.

----- Зміст -----

Стор.1 Адреси доброти

Стор.2-3 МОЄ РІЗДВЯНЕ ПРОХАННЯ

Стор.4 ВИСТАВА, ПЕРЕРВАНА ВІЙНОЮ

Стор.5 Презентація

Стор.6-7 Празник св. Андрія в Норт Порті, Флорида

Стор.8 Колонка редактора

Стор.9-11 Новини “Бористену”

Стор.13-15

«Душпастир»

Стор.16-17 « Світла Пам’ять»

Стор.18 Привітання

Стор.19 Кросвод від “Бористену”

Стор.20-26 Наша Церква

Долучайтесь до нас у соцмережі

facebook.com/borysteninfo

Ще більше цікавої та актуальної інформації на нашому сайті **borysten.com.ua**

« Святкуємо Різдво разом з усім світом

МОЄ РІЗДВЯНЕ ПРОХАННЯ

Дозвольте мені почати з висловлення моєї щирої вдячності Богові та всім тим, хто відповідає за цей дар єдності, завдяки якому всі українці християни святкують Різдво Христове одночасно. Певною мірою це різдвяне чудою. Я шукаю більше такого.

У душі Різдва я звертаюся до Папи Франциска з двома проханнями. Перший – це допомога українцям-католикам в окупованих росіянами регіонах України. Католицька релігія була і є заборонена, католицькі священно-служителі затримані та піддані тортурам. Зокрема, Папу Римського, який у минулому досяг зустрічей як з Путіним, так і з Кіріллом, прохаю висловитися на користь своєї пастви. Я впевнений, що Понтифік щодня молитиметься за біду українців-католиків на окупованих територіях, але Господь допомагає лише тим, хто допомагає сам собі. Слово Папи з цього приводу не може змінити безбожність москалів, але мабуть воно позитивно вплине та підбадьорить українських католиків та їхню ієрархію,

Моє друге прохання до Понтифіка також більше, ніж особисте, але не таке нагло потрібне як перше. Українська Католицька Церква є найбільшою Східною Католицькою Церквою. Насправді порівняти мало. Проте, незважаючи на гіперактивність Папи у призначенні кардиналів навіть з віддалених місць, він вирішив не вшановувати

українських католиків. Безумовно, ми заслуговуємо, і лідера нашої Церкви Архиепископа Святослава (я вирішив називати його своїм Патріархом), звичайно, добре його знає ще з Аргентини колишній Кардинал Беогогліо. Хоча я вважаю, що таке призначення давно назріло, я розумію, що це питання папського розсуду, тому моє прохання є не в якійсь формі вимогою, а проханням. Я засмучений, але не ображений.

Далі я зверну увагу на представників Конгресу Сполучених Штатів і представників Європейського Союзу. В Україні гинуть чи викрадають дітей, пологові будинки та дитячі майданчики, не кажучи вже про інтернатні заклади, бомблять у кращому випадку без розбору, а насправді – навмисно. Забудьмо про політику. Як християнський американець чи угорець сприймає це безреакції. Я відмовляюся звертатися до Віктора Орбана, який виявився просто автократом і бандитом на межі злочинності. Проте я благаю народ Угорщини шукати керівництва не у прем'єр-міністра Орбана, а у Святого Стефана. В Америці я благаю конгресмена Майка Джонсона, який сам визнає чітку християнську відданість, яка впливає на його політичні адаптації. Я відмовляюся критикувати його Конгрес, який завершує роботу, оскільки залишилося більше двох тижнів. Проте вмирають люди, які залежать від його допомоги.

Моє місце полягає не в тому, щоб критикувати його добросовісну діяльність. Це між ним і нашим спільним Творцем. Достатньо сказати, що його позиція, як і позиція будь-якого члена Конгресу, повинна містити відчутний елемент моралі. Мої прохання: пане Спикере, поверніться до Вашингтона, щоб домовитися про прийнятне вирішення проблеми вбивства невинних в Україні.

Насамкінець моє прохання до українських громад та особистостей у світовій спільноті за межами України. Частиною мого християнського виховання є потреба в самоаналізі та покаянню. Я пропоную те саме для всіх нас, українців за межами України. Ми можемо чимало віддати, щоб допомогти Україні, яка сьогодні за очевидним фактором глобальної комунікації та доступності дорівнює нашій країні проживання. Немає виправдання для стриманості чи партійної політики чи сидіння на дивані та простого натискання кнопок на комп'ютері. Немає виправдання вашій фінансовій скруті. Це важливіший екзистенційний момент для України та українського народу, ніж будь-який інший у вашому житті. Використовуйте свої навички, професії, свої фінансові можливості якомога більше. Не нарікайте на нинішню ситуацію в Україні. Стогін і плач – навіть не останній засіб. Це взагалі не курорт.

Тож, вітаючи всіх із Різдвом, я сказав своє і, для себе, шукав свого спокою. Для мене релігія є частиною мого життя, але дуже внутрішньою та особистою. Я можу з однаковим задоволенням відвідувати католицьку, православну чи протестантську церкву. У це свято, Різдва Господа нашого Ісуса Христа, яке нарешті всі українці святкують разом, я особливо сентиментальний і заглиблений. Я переконаний, що Ісус на нашому боці. Адже він був воїном і героєм. Він просто хоче, щоб ми намагалися стати кращими. Власне, він наполягає на цьому. Тому моє прохання: будьмо як Ісус Христос!

Аскольд Лозинський(США),
18 грудня 2023 р.

ВИСТАВА, ПЕРЕРВАНА ВІЙНОЮ

17 вересня 2023 року Дніпровський національний український музично-драматичний театр ім. Т. Шевченка подарував глядачам виставу сучасного драматурга Мирона Лисака "Дитина в дарунок". Циклова комісія соціально-гуманітарної та загальноосвітньої підготовки організувала перегляд вистави для викладачів КЗ "Дніпропетровський фаховий мистецько-художній коледж культури" ДОР".

Глядачів зустрічала директорка-художній керівник театру заслужена артистка України Оксана Іванівна Петровська та артисти театру з концертним вітанням. Викладачі отримали велике задоволення. Дві години свободи, миру, краси, любові та щастя! Всі забули про сирени, вибухи та жахливі новини. Після такої душевної, чуйної постановки та зворушливої гри акторів хотілося ще більше жити, боротися за щасливе майбутнє наших Українських діточок!

Ми талановита нація і сімнадцятого вересня в цьому ми ще раз переконалися. Відчули разом з сучасним автором Мироном Лисаком, режисером-постановником, нашим випускником Сергієм Кузиком з Чернігова, акторами театру мирне майбутнє життя! Про це мріє сьогодні кожен солдат на передовій і кожен українець.

Викладачі коледжу і працівники театру в тилу тримають культурний фронт. Дякуємо акторам, випускникам коледжу народному артисту України Василю Крачковському, заслуженій артистці України Ірині Медяник, актору Василю Петрушку. Дякуємо директору Оксані Іванівні Петровській, що вона запросила наших викладачів на відкриття театрального сезону.

Репетиції було розпочато в лютому 2022 року. Почалося повномасштабне вторгнення армії російської федерації. Дорога до родини режисеру Сергію Кузику

була відрізана жахливими бойовими діями на Київщині та Чернігівщині. Театр зупинив свою роботу. Викладач нашої комісії з перших днів війни прихистив режисера в замиському будинку. Режисер щодня спостерігав за подіями в рідному місті. Родина режисера весь час перебували в бомбосховищі під постійними бомбардуванням. Не було зв'язку з рідними.

І тут режисер зрозумів, що війна вносить корективи і в життя п'єси і він вдень на терасі переписує початок та фінал. Тема народження дитини дуже близька режисеру, бо весною дочка народила онука, а зять пішов захищати країну. Попри жахіття війни, вистава народилася, як і дітки у героїв. Сьогодні ми побачили, що вистава "Дитина в дарунок" буде довго жити, а вороги наші пощезнуть та на сотні літ будуть прокляті.

Дніпровський національний академічний український музично-драматичний театр ім. Т. Шевченка продовжує творити свою славу історію. Наш випускник режисер Сергій Кузик також продовжує традиції свого режисера-викладача Володимира Божка. Щасливий фінал, корзина жовто-блакитних квітів режисеру-постановнику, а також квіти випускникам від циклової комісії соціально-гуманітарної та загальноосвітньої підготовки. Фото на сцені з акторами, постановником, студентами та директором театру. Історія славетного закладу освіти продовжується в його випускниках.

*Андрущенко Ігор Людвигович,
спеціаліст вищої категорії,
викладач-методист*

*КЗ "Дніпропетровський фаховий
мистецько-художній коледж культури"
ДОР"*

«Спеціально для «Бористену»

Презентація

У Дніпропетровській обласній універсальній науковій бібліотеці сьогодні пройшла презентація книги Миколи Чабана "Під сонцем Алупки". Видання розповідає про український Крим 19-го-20-го сторіччя. Але, як на мене, видавничка новинка гостро актуальна. Триває російсько-українська війна і людожер-агресор у будь-який спосіб накидає світові наративе про "свої" території на мапі нашої держави. Вони вбивають і брешуть, брешуть і вбивають. Звичайно, найперша надія зупинити це страхіття покладається на плечі ЗСУ. Але спростовувати московську пропаганду і фарисейство у прийнятний спосіб повинен кожен з нас. Насамперед, очевидно, це стосується журналістів і письменників. І мені відродно, що у лавах нашої Дніпропетровської обласної організації НСПУ Микола Чабан не один, хто свій талант і літературну працю присвячує боротьбі з імперсько-фашистською ідеологією сучасного Кремля.

Фідель Сухоніс,
шеф-редактор журналу "Бористен"

«Вісті з діаспори»

Празник св. Андрія в Норт Порті, Флорида

Українська громада у Норт Норт Порті і околицях рік-річно відзначає в грудні празник св. Андрія, ім'я якого носить Український Релігійний й Культурний Осередок. Так і цього року в неділю, 10-ого грудня, члени української громади зібралися в Осередку після Служби Божої в греко-католицькій і православній церквах, щоб бути на освяченні нового хреста на зовні Осередку. Оригінальний хрест був знищений минулого року гураганом Іян.

Посвячення хреста завершили о. Олег Сацюк, о. мітрат Тарас Чубенко та о. Дмитро Касіян. Опісля громада зайшла до святочно прибраної зали на обід та коротку програму, яку підготували члени управи Осередку під проводом Анни Мацілінської та Галі Лісничої.

Віра Боднарук, культурно-освітня референтка Осередку, відкрила святочну програму, словами сенатора Юзика, одного із засновників Осередку, згадкою, що «Урочисте відкриття нашого Осередку відбулося в грудні 1979 року в день св. Андрія, при участі 200 людей. Спільне посвячення довершили православний і греко-католицький священники, так як наш Осередок був створений для одної, соборної громади і екуменічної церкви, на основі християнського братерства і єдності українського народу».

Кожного року ми згадуємо легенду про Апостола Андрія та його предсказання про заснування Золотоверхого Києва, столиці України, яку описав літописець Нестор у «Повісті Временних Літ». Легенду прочитав Богдан Боднарук, а на екрані було показано золотоверхі храми в Києві, побудовані в минулі століття.

Віра Боднарук, ведуча програмою

Про початки Києва та його розвиток згадують українські поети Олександр Олесь та Володимир Сосюра. Вірш О. Олеся «Початок Києва» декламувала Оля Бабачук, а вірш В. Сосюри «Київ» читала Оля Гронь.

Пісню про Київ «Києве мій» присутні почули у виконанні Ореста Грицика у супроводі Влодя Шпічки на акордеоні. А пісню «Білі Каштани» виконали Орест Грицик та Юрій

Шевчук при супроводі Влодя Шпічки. Програма закінчилася арією «Де згода в сімействі» з опери «Запорожець за Дунаєм», яку виконали Орест Грицик і Юрій Шевчук при супроводі Влодя Шпічки. Присутні дякували за чудовий спів гучними оплесками. Голова Осередку подякував усім виконавцям програми та членам управи за успішне переведення празника св. Андрія. Він також згадав, що направи в Осередку заподіяні гураганом Іян рік тому продовжуються і потрібна дальша фінансова підтримка від громади. Андрій Горбачевський, від новоствореного відділу «Самопоміч-СУМА» в Норт Порті, склав пожертву на цю ціль.

Богдан Боднарук читає легенду Нестора Літописця про заснування Києва

*Віра Боднарук, культурно освіт. реф.
Осередок св. Андрія*

"Колонка редактора"

"СПРАВЖНЯ РАША"

З Володимиром Лендичем я знайомий доволі давно. Людина смілива, талановита, патріотична, беручка. Багато міг би додати ще гарних про нього епітетів. А тому залюбки, разом з колегами з Дніпропетровської обласної організації НСПУ, вирішив підтримати презентацію його нової історико-публіцистичної книги "Справжня раша". І хоча участь у імпрезі взяли лише двоє членів НСПУ - я і Леся Степовичка (онлайн), гадаю, ми у значній мірі окреслили значення нового видання для сучасного українського літературного процесу.

Особливо хочу зазначити що нині Дніпропетровська обласна організація НСПУ вбачає одне із своїх засадничих завдань - підтримку та аналіз вартісних нових книжкових видань. Саме до таких належить історико-публіцистичний твір січеславця Володимира Лендича "Справжня раша", який розповідає про антилюдську і загарбницьку суть Московщини...

Фідель Сухоніс, шеф-редактор журналу «Бористен», голова ДОО НСПУ

Пишаюся тим, що сьогодні наша Дніпропетровська обласна організація НСПУ виявила себе не лише як творча, а й відповідальна соціально-громадська організація. Ми не просто підтримали ініціативу директора дніпровського коледжу електрифікації Микола Цоколенко у проведенні імпрези "Українське Різдво", а й стали його активними учасниками та організаторами. Попри негоду, захід пройшов напрочуд гарно і змістовно. І тут особлива подяка господарю локації, власнику яхт-клубу "Січ" В'ячеславу Дідику

Нагадаємо, цього року офіційно більшість українських церков перейде на святкування за новоюліанським календарем, а саме 25 грудня а Водохрещу – 6 січня. У Січі зустрілись письменники та літератори, громадські діячі, журналісти та представники козацтва і духовенства. Зокрема української православної та греко-католицької церкви в особі отців Михайло Стіньо та Василь Колодій. Тож це було справжнє Українське Різдво в Українській Січі !!!

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА У США
UKRAINIAN LANGUAGE SOCIETY
5050 SEAGRASS DRIVE • VENICE, FL 34293, USA

Грудень, 2023

До: Членів «Просвіти» в Україні

Дорогі Друзі!

Товариство Української Мови ім. Шевченка (ТУМ-США) щиро вітає Вас і Ваших рідних з Різдвом Христовим та Новим 2024 Роком. Віримо, що з Божою поміччю та добрими людьми всього світу, Україна переможе жорстокого ворога в скорому часі.

Члени нашого Товариства невтомно збирають потрібні кошти на поміч Україні та пишуть і збирають підписи до членів державних установ, щоб потрібна поміч Україні продовжувалася.

Українські громади по всій Америці та Канаді організовують концерти, фестивалі, Різдвяні базари, щоб збирати потрібні кошти для України. Всюди видно вишиванки і синьо-жовті прапори, як символ підтримки Україні! По церквах молимося за перемогу України і її народу.

Україна переможе!

Героям Слава!!

За управу ТУМ,

Віра Боднарчук

Віра Боднарчук, голова

Слава Україні!

залучені додатки:3

«На наступній, будь ласка!»

Есе на тему дня

Вислів давньогрецького філософа Сократа «Заговори, щоб я тебе побачив», на мою думку, несе в собі глибокий сенс.

На перший погляд, ці слова ніби кричать нам: «Люди! Комунікуйте між собою, спілкуйтеся з тими, хто оточує нас навколо! Розповідайте одне одному про своє життя, самопочуття, діліться найпотаємнішими бажаннями, мріями та планами з тими, кому довіряєте! Вмійте розповідати та вислуховувати, радіти за себе та інших, бажати щастя, успіху в житті собі та оточуючим. Будьте добрими, натхненними, насичуйтеся енергією від навколишнього світу! Ви є унікальними, як і кожна людина на планеті Земля!

Діліться своєю унікальністю та неповторністю з іншими, адже ми можемо навчитися багатьом новим речам одне в одного».

Якою ж важливою є комунікація в наш час! Вислів Сократа закликає нас до дії вчитися говорити, не боятися сказати перше слово незнайомій людині, почати розмову. Звичайно, багато залежить від характеру людини, її лідерських якостей, бажання спілкуватися.

Зараз цю фразу можна зрозуміти навіть так: почни свою розмову, а я зрозумію, яка ти людина, почувши мову, якою розмовляєш. Навіть їдучи в маршрутному міському автобусі, розумієш, що за люди знаходяться поруч з тобою. Приємно спостерігати за тим, як наше місто українізується і навіть ця проста фраза: «На зупинці, будь ласка!» - звучить дуже натхненно.

Тепер я, коли настає черга виходити, на весь голос кричу: «На наступній, будь ласка!»

Анна Мироненко,
03.11 2023 р.
м. Дніпро

«Душпастир»

«.. З вірою в Господа і підтримкою одне одного ми пройдемо випробування, які не раз Церква і народ проходили різноманітні випробування у минулому.»

Митрополит Епіфаній, предстоятель ПЦУ

що уявляти цього подвижника Української Церкви як особистість, що за стереотипами деяких людей далеких від справжнього релігійного життя, найперше сприймають побожність як нескінчений конформізм, абсолютно не слід.

У відомій Нагірній проповіді Ісус Христос сказав: «Не противтеся злій людині. Хто вдарить тебе по правій щоці, підстав йому й ліву» (Матвія 5:39). Що означали ці слова? Чи Ісус заохочував християн ставати беззахисними жертвами? Чи Бог очікує, що його служителі будуть мовчки зносити наругу, не шукаючи правового захисту. Думається Ісусова порада не означає, що християнин не буде захищатися, зіткнувшись із насиллям. Ісус ніколи не казав, що цього не можна робити. Радше він вчив не відплачувати образою за образу і не дозволяти іншим підбурювати нас до помсти. Коли можливо, треба уникати конфліктів.

І Владика Адріана на довгій ниві свого земного життя, як на мене, свідомо і наполегливо керувався в своїх вчинках цією христовою наукою. Забракне пальців на руках не однієї людини, аби перелічити скільки випробувань пройшов на стежині своєї долі наш ювіляр. Били його, як то кажуть, і чужі, і свої. Але він завжди знаходив сили і мужність подолати випробування та залишатися отим душпастирем, який розглядає працю в Церкві не як професію, а як Боже покликання, відповідальний вибір.

Є у нашій мові дуже змістовне та ємке слово, поняття – душпастир. Не священик, ієрей, пресвітер чи панотець. А саме душпастир, себто, той, хто опікується найбільш вразливими і складним у людській природі, а саме душею, духовним.

Маючи до діла з релігійним життям українців найперше як журналіст я вже давно зазначив, що, так би мовити, серед служителів культу душпастирів не так вже багато. Напевно, в тому закладено глибокий зміст як Богом так і людською природою. Адже досконалого і відповідного до тих чи інших вимог не може бути багато...

Та попри такі релігійні та світські реалії, я мав і маю можливість бути багаторічно знайомим із справжнім душпастирем. Гадаю, що більшість з тих, хто знає митрополита Православної Церкви України Адріана поділяють таке моє ствердження. І з огляду на це особливо хотів би зазначити,

Прикро але своє золотаве вісімдесятиріччя Владика Адріан зустрічає з черговими поважними проблемами. Днями він надіслав мені світлинку із рішенням, з дозволу сказати, російської влади остаточно позбавити його церковної посілости у місті Ногінську. В такий спосіб кремлівська банда хоче не залишити і згадки про Українську Церкву на теренах країни – терориста. По правді, я тому особливо не дивуюся. Ось вже десятий рік московити відкрито вбивають нас, то годі вже сподіватися на якусь релігійну терпимість.

Але водночас думається мені що й цього разу Владика Адріан встоїть, збереже, нехай і невеличку ватру нашої духовності, у ворожому лігві. Адже попри постійні цькування спочатку як архірея УПЦ КП, а нині митрополита ПЦУ, він як міг втримував українське релігійне життя, вважайте під носом кремлівських можновладців у Підмосков'ї. Існування Богородицької єпархії Православної Церкви України на території Росії це ще один героїчний Бахмут, це нескореність яку демонструють захисники Авдіївки та визволителі Херсонщини, правдиві борці за духовне і державницьке становлення України. І у цьому заслуга Владика Адріана незаперечна!

Я запізнався вперше з цією по доброму впертою людиною на зорі 90-х років минулого вже сторіччя. Коли у тотально зрусіфікованій у ту пору Дніпропетровській області почали з'являтися перші парафії УПЦ КП. Їх становлення і розвиток відбувалися в абсолютно несприятливих умовах, фактично ворожих, з огляду на тодішню позицію влади у ставленні до Київського патріархату.

Ніколи не забуду як керуючий Дніпропетровською Єпархією владика Адріан разом з її секретарем отцем Миколою Срібняком, а нині архієпископом Сумським та Охтирським Методієм, немов новітні апостоли Української Церкви не знали спокою ані вдень, ані вночі долаючи численні перепони на шляху утвердження національної духовності. В ту складну і відповідальну пору можна було побачити і такий сюжет. Відклавши вбік клобук Владика Адріан виправляв, на його думку, погано зроблену цегляну кладку на черговій церковній будові. І, як на мене, це так само душпастирство не на словах, а на ділі.

З фотоархіву автора: Владика Адріан під час вручення Відзнаки імені Олеса Гончара журналу «Бористен» за 2018 рік.

Тодішні його труди не минули даремно. Сьогодні парафії Православної Церкви України впевнено розгорнули свою діяльність на теренах Дніпропетровщини. Можливість сьогоднішніх здобутків закладалася у часи, які б можна назвати місіонерськими, бо саме так, напевно, можна було окреслити працю Владики Адріана в далеких нині дев'яностих на Сході України.

А ще випала мені нагода подорожувати з невтомним архіреєм широкими гайвеями в США. Гостила нас зрозуміло українська діаспора Америки. І Владика Адріан зачаровував цих патріотичних людей, розповідями про те як він старається розбудувати нашу релігійну громаду на території споконвічного ворога.

Вісімдесят років солідна дата. З висоти її слід підбивати підсумки зробленого і мати віру про можливість зробити ще щось добре і корисне у своєму земному житті. А тому, гадаю, наші добрі побажання ювіляру окрім традиційних у таких випадках - не стишувати хід, залишатися будівничим Добра і Церкви.

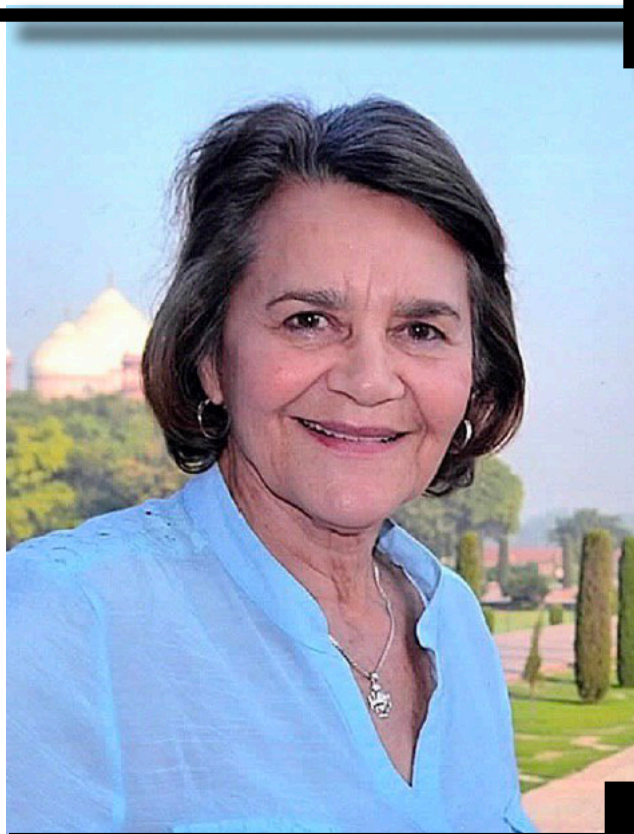
І насамкінець дозволю собі сентенцію сформованого у часи СРСР агностика. Я певен що Владика Адріана поважають навіть атеїсти. Адже правдиві християнські заповіді аж ніяк не суперечать гуманістичним, сучасним цивілізаційним нормам етики і моралі. Позаяк люди які по справжньому є душпастирями працюють не лише на благо своєї Церкви і релігії, а й на благо людяності, ідеалів Добра і Справедливості. Многая літа, Владико Адріан!

Фідель Сухоніс, шеф-редактор Всеукраїнського щомісячника «Бористен», голова Дніпропетровської обласної організації НСПУ

«Світла Пам'ять»

Lydia Theresa Jaciw was born in Krakow, Poland, on July 17, 1939. Her parents, Dr. Roman Jaciw and Alexandra Kopystianska Jaciw (her father a veterinarian and her mother a pharmacist) had moved to Krakow from Lviv during the time when it was very difficult for young Ukrainian professionals to find work in western Ukraine. Both of her parents descended from priestly families in the Halychyna region of Ukraine, among them, several bishops and the cardinal, Sylvester Sembratovych.

In 1944, with the Bolsheviks approaching Poland, the family moved to Melendorf, Germany, where Dr. Jaciw

replaced a German veterinarian who had been called to serve in the war. Although the family felt safer being further from the front lines of the war, and further from the Russians, living among Germans proved difficult for other reasons.

Once the war ended, and the German veterinarian returned, the family joined other Ukrainian refugees in the Mykoloa Lysenko Displaced Person's Camp in Hannover. Like all Ukrainians in those camps, they were thankful to have survived the war, yet heartbroken to have lost their beloved country. It was also a moment of bitter realization that they may never see their families again.

In 1949, Dr. Jaciw was offered a position with the United States Department of Agriculture, and fortunately, a distant cousin was able to sponsor the family to immigrate to the United States. They arrived in Washington D.C. just as Lida was turning 10 years old.

During those first few years in the U.S., Dr. Jaciw was transferred several times, until the family settled at last in Harrisburg, Pennsylvania, where Lida graduated from High School. She began college in Virginia and then transferred to New York University where she earned a B.A. in History. While in college, Lida worked as receptionist at the Soyuzivka Resort during the summers. There she met Yuriy (George) Taraschuk, son of Dr. Paul Taraszcuk and Olena Prydatkewycz Taraszcuk, an engineer from Montreal, and they were married at Soyuzivka in 1961. The young couple began their life together in Montreal, where their two daughters, Bohdana (Donna) and Kateryna (Katie) were born. In 1965, they relocated to New Jersey and their son, Andrew, was born in 1967.

The family moved several more times before settling in Michigan in 1973. Once the children were in their teens, Lida decided to resume her education, earning a Master's degree in Special Education. She began working at first part-time and then full-time once the children had completed high school. Eventually, she also earned a Master's degree in School Psychology, and then worked in that capacity for the Romeo Public School System until her retirement in 2002.

Personal tragedy struck the family in 1986 when Lida's beloved husband Yurko passed away very suddenly of a heart attack. The family was shattered, with the children spread out in different parts of the country. The ensuing years were exceedingly difficult, as Lida's mother also passed away quite suddenly in 1989, and a feeling of fragility overwhelmed the small family.

However, in time, and with God's grace, life began to stabilize once again. Lida met Bohdan Nehaniv, and they married in 1994. With Bohdan, she was able to pursue an interest that she never had time for before; that was travel. They traveled widely throughout the United States as well as overseas. During those years, she also became very active in the Ukrainian community and joined several organizations, including the Ukrainian American Graduates of Detroit and Windsor, the Ukrainian American Women's League of America, and others. Her involvement in the Ukrainian community gave Lida new purpose, and she stepped into leadership positions with enthusiasm and dedication.

Once her children all returned to Michigan, and with the birth of her grandchildren, life presented new joys and adventures. Although there were still trials and tragedies, Lida was sustained more and more by her deep faith. She found great comfort here at her church, the Church of St. Josaphat. She departed this earth too quickly for us, yet she heard the call of her Father in heaven. Thus, she took that final journey. The trip of a lifetime to her true home, at last.

Vichnaya Pamyat.

Щ Головнокомандувач
Збройних Сил України

ЗІ СВЯТОМ РІЗДВА ХРИСТОВОГО!

Дорогі побратими і посестри!

Вітаю вас зі світлим Святom Різдва Христового! Усіх солдатів, матросів, сержантів і офіцерів, усіх воїнів, які зі зброєю в руках б'ються за те, щоб світ не поглинув морок.

Вшануймо у ці дні тих, кого зараз немає з нами поруч, хто віддав своє життя за нашу країну, правду і свободу.

Різдво - це велике свято надії та віри. Віри у перемогу світла над темрявою. Добра над злом. Я дякую кожному захиснику, кожній захисниці, хто бореться й наближає нашу Перемогу!

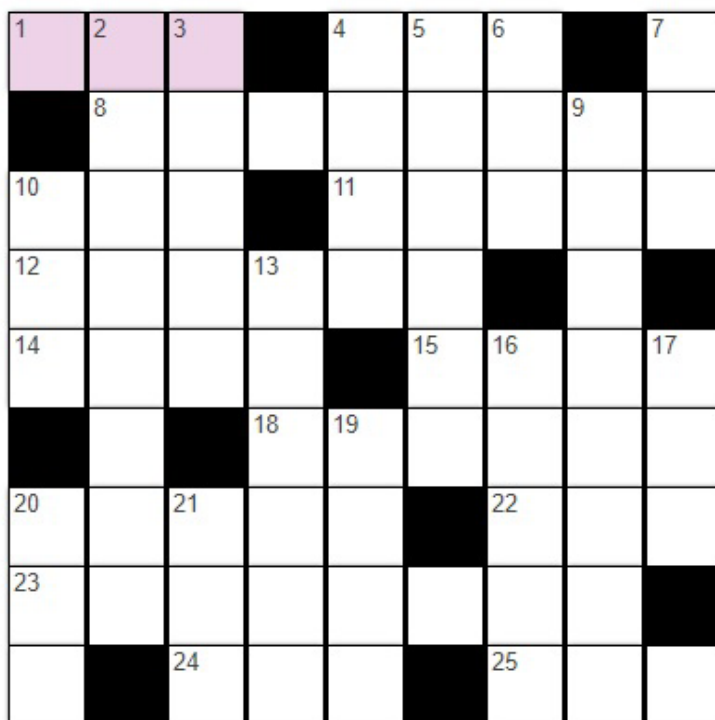
Христос народився! Славимо Його!

Кросворд від "Бористену"

За горизонталлю:

1. Орган зору у людини, всіх хребетних та деяких безхребетних тварин.
4. Єгипетський бог-творець, що шанувався у Мемфісі.
8. Те, чим обгортають або обгорнуто що-небудь (папір, тканина).
10. Німецький автобудівний та авіамоторний концерн і однойменна торгова марка автомобілів преміум- та люкс-класу і мотоциклів.
11. Дзвін великого розміру, який застосовувався для подання сигналу тривоги (сполоху).
12. Дошка з крайньої зовнішньої частини колоди, розпиляної вздовж.
14. Матерія, речовина, що так чи інакше обмежена в просторі.

15. Пункт на шляху пересування військ, де військовим службовцям надаються нічліг, продукти, медична допомога.
18. Заняття, справа, робота, пов'язані з труднощами щодо їх виконання, здійснення.
20. Невелике легке судно (парове, моторне чи веслове) переважно для недалекого плавання.
22. Неотруйна змія середнього розміру, що має жовті плями з обох боків голови.
23. Кваліфікований робітник, який варить, виплавляє сталь.
24. Очко, що його виграє команда, загнавши м'яч або шайбу в чужі ворота.
25. Технологія побудови цифрових схем на базі простих транзисторних ключів.

За вертикаллю:

2. Велике промислове підприємство, що об'єднує кілька різних підприємств, зв'язаних між собою технологічним процесом або адміністративно.
3. Стрімке падіння великої частини ґрунту, гірської породи, снігу внаслідок зсуву або руйнування.
4. Кінь низькорослої породи.
5. Риболовецьке судно, оснащене тралами.
6. Найбільша українська мережа супермаркетів як за товарообігом, так і за числом крамниць, яких у червні 2021 року в неї було 1227.
7. Положення в шаховій партії, за якого король, що перебуває під ударом фігури супротивника, не може захиститися, і партія вважається програною.
9. Один з найнебезпечніших видів павуків роду Чорних вдів, укусу якого у 50 разів отруйніший,

ніж укусу тарантула.

10. Невелике веслове, парусне (звичайно з однією щоглою) або моторне судно.
13. Палиця з прив'язаним до неї на кінці пучком хвойних гілок або ганчірок для вимітання золи з печей, прочищення димоходів.
16. Будь-яка продукція, послуги, роботи, права інтелектуальної власності та інші немайнові права, призначені для продажу.
17. У середні віки — хлопчик, юнак дворянського роду, який перебував при знатній особі й виконував певні обов'язки.
19. Великий хижий птах родини яструбових, що водиться в горах або степах різних частин світу.
20. Літера грецької абетки.
21. Вірменський вокальний експресивний твір у формі розгорнутої одноголосної багатотемної композиції, поширений у середні віки.

НАША ЦЕРКВА

Видає Благословив Архієпископ і Митрополит Києва - Матері міст Руських,
Галицький, Патріарх всієї Руси-України, Свято-Успенський Києво-Печерський та
Почайвської Лаври Священноархімандрит ФІЛАРЕТ

Релігійний додаток часопису "БОРИСТЕН" № 28 (2023)

*Нехай для тих, хто зараз стоїть
на передньому краї боротьби
зі злом, святий Миколай буде
помічником і покровителем, —
Митрополит Епіфаній*

romisna

Дорогі брати і сестри! Слава Ісусу Христу!

Сердечно вітаю всіх зі святом на честь великого чудотворця і угодника Божого Миколая, архієпископа Мір Лікійських!

Цей святитель є одним з найбільш шанованих Церквою праведників. І мабуть після Богородиці саме до нього найчастіше звертаються з проханнями про молитовне заступництво, допомогу, захист, утвердження в правді. Бо сам він, досягнувши досконалості у багатьох чеснотах, яких має прагнути кожна людина, є для нас водночас і зразком, і наставником та вчителем, і тим, хто молиться за нас перед Богом. Щоби і ми, коли наслідуємо його життя, також досягали успіху в добрі.

Найперше святий Миколай відомий серед людей своєю добротою та милосердям. За свого земного життя він прославився численними добрими ділами, милосердям до потребуючих, жертвними вчинками. І як той, хто сам досяг досконалості у цих чеснотах, він допомагає тим, хто бажає творити добрі діла.

Від давнього часу вшанування пам'яті святителя Миколая сполучилося у народних звичаях із подарунками, які роблять християни, як вияв любові до ближнього. Особливо ж серед нашого народу прийнято робити подарунки дітям, але не просто так, а зі спонуканням їх до добрих діл, до вихованості, до навчання.

Цим гарним звичаєм ми наслідуємо любов і щедрість святого Миколая, стаємо його помічниками. Водночас ми нагадуємо і самим собі, і особливо дітям, що найважливішим є моральне добро, примноження діл

любові, зростання і вдосконалення у корисних справах. А матеріальний вияв цього, ті певні речі, які ми даруємо одне одному – це лише зовнішня сторона того, що повинно мати глибоке духовне коріння.

Цей звичай також нагадує нам божественну істину, що добро і любов перемагають і ніколи не залишаються без винагороди. Бо в чому особливе значення добрих справ, щедрості та милосердя до ближніх?

Коли людина збирає і набуває щось для себе, то вона отримує це як щось тимчасове, чого раніше чи пізніше позбудеться. Бо те, що людина має, вона або споживе, або використає, витратить. Або плин часу, тління і розпад речей, наш власний неминучий відхід від життя світу цього все одно розлучать нас із набутими речами. Коли ж ми ділимося певними матеріальними благами із ближніми, коли виявляємо до них щедрість, жертвну любов, благодіємо їм – то хоча ззовні нібито і втрачаємо подароване, пожертвуване, позбуваємося того, що віддали, але насправді лише примножуємо те, що має цінність внутрішню, справжню. Бо так ми примножуємо скарб, який Спаситель називає небесним і вічним. Адже коли людина збирає і утримує для себе самої, то радіє лише вона, і радіє тимчасово і недовго. А коли людина благодіє іншим, коли виявляє щедрість, жертвність і милосердя до ближніх – то вона і їм приносить радість, задовольняючи їхні потреби, і сама наповнюється радістю, маючи за вчинене добро внутрішню моральну винагороду від Бога. Сам Господь, коли сповіщає учням про кінець світу та останній суд для всього людства, то на діла милосердя, на жертвність до потребуючих вказує як на головне мірило і зразок, за яким відбува -

виправдання чи осудження кожного особисто. Син Божий свідчить, що всяке добре діло, вчинене для ближнього, Він приймає як те, що зробили для Нього Самого. І навпаки, коли людина мала можливість робити добрі діла, але залишалася байдужою до голодних і спраглих, до нагих, до хворих, до подорожніх, до ув'язнених, тобто до всіх, хто з різних причин перебуває у скрутних обставинах – то таку байдужість до потреб ближніх Христос приймає як байдужість до Нього Самого.

Через усвідомлення цієї істини ми як християни повинні краще розуміти, що наша благодійність, наша жертвовність – не лише святкова традиція і не може обмежуватися лише сьогоднішніми солодощами і дарунками для дітей. Жертвовність і милосердя – невід'ємна складова частина істинного християнського досконалого життя, вона відкриває нам двері до раю, до життя вічного з Богом. Наша милість до ближніх прихилиє до нас самих милість Божу. І кожна людина, яка примножує добрі діла для ближніх – тим самим примножує і свій власний скарб на небесах, але також і ширить світло та любов тут, на землі.

Хоча святий Миколай відомий милосердям і щедрістю, але ці чесноти в ньому зросли і дали щедрий плід не самі собою, а завдяки глибокій, твердій, живій та діяльній вірі. Від юності пізнавши істину євангельського вчення і всією душею віддавшись виконанню заповідей Божих, Миколай досягав досконалості у чеснотах подібно до багатоплідного дерева, яке має глибоке коріння. Коріння чеснот святого Миколая – це правдива, істинна, непохитна християнська православна віра. Завдяки цій вірі він досяг плодів добрих діл. А хто не має віри – подібний до дерева без коріння, бо хоча воно і може зберігати якийсь

час зовнішній свій вигляд, але не маючи поживи – не може приносити саме собою плодів і скоро засихає та гине.

Тому хоча найчастіше святого Миколая прославляють за милосердя та благодійність і в них бачать зразок для наслідування, але слід пам'ятати, що основою правдивих добрих діл є правдива віра. Бо без Бога, як свідчить нам і Писання, не можемо творити нічого, тобто ніякого справжнього добра. А з Богом, з Його допомогою і спрямуванням, можемо навіть чинити й чудеса.

І святий Миколай є прикладом цього. Бо він не даремно іменується Чудотворцем. Адже і в час земного його життя за його молитвами Бог звершував багато чудес. І після його відходу до вічності Миколай не перестає молитися про нужденних і продовжує служити потребам тих, хто звертається до нього, особливо тих, хто перебуває у скрутних обставинах. Тому хоча від часу земного життя святого Миколая минуло сімнадцять століть – він і нині, як і у давні часи, продовжує звершувати своє духовне служіння і чудесами підтверджує справедливості віри та уповання людей на Бога, показує цінність та значення милосердя і жертвовності.

“Новини”

Духовенство і віряни колядою привітали Предстоятеля

До резиденції Блаженнішого Митрополита Київського і всієї України Епіфанія завітало духовенство столичного Спасо-Преображенського собору, Свято-Феодосіївського ставропігійного чоловічого монастиря, представники Одеської єпархії на чолі з єпископом Одеським і Балтським Афанасієм та віряни з Франківщини разом з єпископом Богородчанським Феогностом.

Гості співом колядок привітали Предстоятеля автокефальної Української Православної Церкви з Різдвом Христовим.

Зустрічі у парламенті Фінляндії

5 грудня 2023 р. Предстоятель Православної Церкви України Блаженніший Митрополит Епіфаній разом з іншими українськими учасниками візиту до країн Північної Європи відвідав Парламент Фінляндії. У заході також брали участь Архієпископ Православної Церкви Фінляндії Лев, єпископ Порвоо Євангелічно-лютеранської Церкви Фінляндії Бо-Гьоран Остранд, інші представники Церков Фінляндії.

Від імені парламентської групи співпраці з Україною було дано обід, під час якого Предстоятель ПЦУ, а також єпископ Євангелічно-лютеранської Церкви України Павло Шварц та інші учасники розповіли про діяльність українських Церков під час війни, зокрема про гуманітарні програми та про капеланську працю у війську.

Далі гостей з України прийняв спікер Парламенту (Едускунти) Фінляндії Юссі Галло-Аго. Українською мовою, знавцем якої він є, очільник законодавчого органу влади Фінляндії привітав гостей з України та запросив Митрополита Епіфанія й інших зробити записи у книзі почесних відвідувачів Парламенту.

Після цього під час спілкування пан Галло-Аго засвідчив незмінну підтримку парламентом і народом Фінляндії українського опору російській агресії. Блаженніший владика Епіфаній та єпископ Шварц розповіли спікеру фінського парламенту про поточну ситуацію в релігійному та суспільному житті України і відповіли на його питання.

На згадку про зустріч Митрополит Епіфаній вручив пану Юссі Галло-Аго пам'ятні подарунки.

Предстоятель взяв участь у презентації марки «Українські колядки у Києво-Печерській лаврі»

Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній 22 грудня 2023 року в Успенському соборі Києво-Печерської Лаври взяв участь у презентації та спецпогащенні марок «Українські колядки у Києво-Печерській Лаврі», які присвячені річниці звершення Православною Церквою України першої Різдвяної літургії у Свято-Успенській Києво-Печерській Лаврі.

Предстоятеля супроводжував виконуючий обов'язки намісника Лаври архімандрит Авраамій. У заході також взяли участь генеральний директор «Укрпошти» Ігор Смілянський, директор Національного заповідника Києво-Печерська Лавра Максим Остапенко, голова комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики Микита Потураєв, автор випуску – заслужений художник України Миколай Кочубей, численні гості та журналісти. Звертаючись до присутніх зі словом Його Блаженство, зокрема, сказав, що навіть така маленька річ, як поштова марка, може єднати українців і надихати для подальшої боротьби. Також Предстоятель зазначив про важливість надії на Бога, Який не покинув нас і неодмінно допоможе нам перемогти зло, котре увірвалося в наш дім. Окрім того, Митрополит Епіфаній наголосив, що українці ніколи не повернуться у рабські пута, як церковні, так і державні.

ФУНДАЦІЯ «ПРОМЕТЕЇВ ОТВІТ»

Головним пріоритетом Фундації з осідком у США є сприяння у збереженні української свідомості та ідентичності, культурної спадщини і традиції серед широкого громадського загалу, особливо серед студентів вищих навчальних закладів в Україні та за кордоном, надання фінансової і моральної допомоги науковцям, студентам, винахідникам, громадським активістам іншим чинникам, котрі формують громадянське суспільство та демократію в Україні. За чинним американським законодавством пожертви надіслані до Фундації «Прометеїв отвіт» не підлягають оподаткуванню.

Promethean's Retort, P.O. Box 35, Lyndhurst, NJ 07071-0035
USA . 4petrop@verizon.net, 201 460 1364